

ارزیابی سلامت روانی افراد نابارور مراجعه کننده به مرکز درمان ناباروری ابن سینا

زهره بهجتی اردکانی، محمد مهدی آخوندی، کوروش کمالی، زهرا فضلی خلف، شمیمسه اسکندری، بهزاد قربانی*

- پژوهشکده بیوتکنولوژی تولید مثل، پژوهشگاه فن‌آوری‌های نوین علوم پزشکی جهاددانشگاهی-ابن سینا، تهران، ایران

چکیده

زمینه و هدف: ناباروری تجربه عاطفی-احساسی دردناکی است که واکنش زوج در برابر این احساس به شکل اضطراب، افسردگی، علائم جسمانی و کاهش عملکرد بروز می‌کند. هدف از این تحقیق غربالگری زوج‌های نابارور مراجعه کننده به مرکز درمان ناباروری ابن سینا از حیث سلامت روانی است که با استفاده از پرسشنامه سلامت روانی (GHQ-28) بود.

روش بررسی: این مطالعه در قالب یک مطالعه مقطعی و توصیفی روی ۴۰۰ زوج نابارور مراجعه کننده به مرکز درمان ناباروری ابن سینا صورت گرفت. برای انتخاب افراد شرکت کننده از روش نمونه‌گیری مبتنی بر هدف استفاده شد. تکمیل پرسشنامه GHQ-28 توسط خود افراد و به صورت مجزا برای هر یک از زوجین انجام گردید. برای آنالیز از نرم افزار SPSS 11.5 و از تست مجذور کای استفاده گردید. سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: ۴۰۰ زوج نابارور با سن ۲۱ تا ۶۲ سال و میانگین سنی (34 ± 6) در مطالعه شرکت کردند. علت ناباروری مراجعین در ۲۱/۹٪ زنانه، ۶۵/۵٪ مردانه، ۷/۱٪ با منشأ هر دو جنس و در ۵/۴٪ نامشخص بود. براساس نقطه برش بالینی ۲۴، غربالگری مراجعین با استفاده از پرسشنامه سلامت عمومی GHQ-28 نشان داد که در مجموع ۴٪ مراجعین و به تفکیک جنسیت ۲/۳٪ مردان و ۵/۸٪ زنان نمره غیرطبیعی را کسب نمودند که بیش از همه در مقیاس عملکرد اجتماعی (۴۳/۵٪) و پس از آن به ترتیب در مقیاس علائم اضطراب (۱۰/۹٪)، مقیاس علائم جسمانی (۹/۶٪) و در مقیاس افسردگی (۲/۳٪) زوجها نمره غیر طبیعی را نشان دادند. تست غربالگری GHQ 28 نشان داد که در زوجین نابارور مراجعه کننده، سلامت روانی زنان نسبت به مردان اختلال بیشتری را نشان می‌دهد ($p < 0/05$).

نتیجه‌گیری: ۴٪ بیماران نابارور مورد بررسی در این مطالعه از حیث سلامت روانی در معرض خطر بوده و پرداختن به جنبه‌های روانی درمان این بیماران در کنار سایر اقدامات پزشکی ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. ضروری است که کلیه پرسنل و متخصصین مراکز درمان ناباروری به این مهم اهتمام داشته و سعی نمایند حمایت‌های روانی لازم را از این گروه به عمل آورند.

کلید واژگان: اضطراب، افت عملکرد، افسردگی، پرسشنامه سلامت عمومی، علائم جسمانی، غربالگری، ناباروری. **نحوه استناد به این مقاله:** بهجتی اردکانی زهره، آخوندی محمد مهدی، کمالی کوروش، فضلی خلف زهرا، اسکندری شمیمسه، قربانی بهزاد. ارزیابی سلامت روانی افراد نابارور مراجعه کننده به مرکز درمان ناباروری ابن سینا. فصلنامه باروری و ناباروری: سال ۱۱ (۱۳۸۹)، شماره ۴، صفحات: ۳۲۴-۳۱۹.

*مسئول مکاتبه: بهزاد قربانی،
پژوهشکده بیوتکنولوژی تولید
مثل، پژوهشگاه فناوری‌های
نوین علوم زیستی
جهاددانشگاهی-ابن سینا،
دانشگاه شهید بهشتی، تهران،
ایران

رایا نامه:
Ghorbani@avicenna.ac.ir

دریافت: ۸۹/۴/۱۵

پذیرش: ۸۹/۶/۱۵